

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci

žalobce: **H. K. alias A. H.**, narozeného dne X, afghánského státního příslušníka, pobývajícího naposledy v X, t. č. pobývajícího v X, zastoupeného Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem v Praze 9, Kovářská 4,

proti
žalovanému: **Ministerstvu vnitra České republiky**,
se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 15. 8. 2017, č. j. MV-43473-11/OAM-2017

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky ze dne 15. 8. 2017, č. j. MV-43473-11/OAM-2017, s e z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky (dále též „žalovaný“), kterým bylo pravomocně rozhodnuto o povinnosti cizince uhradit náklady zajištění cizince za účelem předání podle § 176c zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pobytu cizinců).

2. Žalobce v podané žalobě nesouhlasí se závěrem, podle něhož žalovaný dovozuje povinnost žalobce hradit náklady zajištění za účelem předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie z ustanovení § 176c zákona o pobytu cizinců. Uvedené ustanovení uvádí, že při úhradě nákladů spojených se zajištěním cizince za účelem předání nebo průvozu podle mezinárodní smlouvy nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie anebo zajištěním cizince za účelem průvozu leteckou cestou se postupuje obdobně jako při úhradě nákladů spojených se zajištěním cizince za účelem správního vyhoštění.
3. Žalobce v podané žalobě namítl, že správní orgán opomněl, že zákonná úprava předmětného ustanovení odkazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie. Jestliže správní orgán ukládá povinnost uhradit náklady zajištění cizince, musí se jeho rozhodnutí opírat i o přímo použitelný právní předpis Evropské unie. Ten však není na žádném místě odůvodnění napadeného rozhodnutí jakkoliv citován. Podle názoru žalobce jde o Nařízení Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „Dublinské nařízení“). Článek 30 tohoto nařízení stanoví, že nutné náklady spojené s přemístěním žadatele nebo jiné osoby do příslušného členského státu hradí přemísťující členský stát. Pokud musí být dotyčná osoba přemístěna zpět do členského státu v důsledku chybného přemístění nebo chybného rozhodnutí o přemístění, které bylo v rámci odvolacího nebo přezkumného řízení zrušeno poté, co již bylo přemístění provedeno, nese náklady spojené s přemístěním dotyčné osoby zpět na své území členský stát, který původně přemístění provedl. Od osob, které mají být přemístěny podle tohoto nařízení, nelze náhradu nákladů na přemístění požadovat.
4. Žalobce namítl, že účelem zajištění žalobce bylo předání do jiného členského státu Evropské unie na základě citovaného nařízení, jež je přímo použitelným předpisem Evropské unie. Z ustanovení článku 288 Smlouvy o fungování Evropské unie vyplývá, že nařízení jsou přímo použitelná a jejich ustanovení mohou mít přímý účinek.
5. Citované Nařízení v článku 28 odst. 4 stanoví, že pokud jde o podmínky zajištění a záruky vztahující se na zajištěné osoby, použijí se na provádění přemístění do příslušného členského státu článek 9, článek 10 a článek 11 Směrnice č. 2013/33/EU. Tato Směrnice upravuje podmínky pro přijímání cizinců, kteří podali žádost o udělení mezinárodní ochrany. Režim zákona o pobytu cizinců je podle názoru žalobce v daném případě nepatřičný a náklady zajištění nelze po žadatelích o udělení mezinárodní ochrany požadovat, a to zejména s ohledem na jasné ustanovení článku 30 odst. 3 Dublinského nařízení, jež výslovně stanoví, že od osob, které mají být přemístěny podle tohoto Nařízení, nelze náhradu nákladů na přemístění požadovat. Zajištění cizince za účelem přemístění je jasnou součástí samotného procesu přemístění, a proto je zajištění za účelem správního vyhoštění součástí nákladů správního vyhoštění jako takového.
6. Žalobce v podané žalobě uzavřel, že správní orgán rozhodl nezákonně, jestliže opomněl ustanovení přímo použitelného právního předpisu Evropské unie. Úprava, jež stanoví vydávání rozhodnutí o povinnosti k náhradě nákladů zajištění cizince, je účinná až ode dne 15. 8. 2017, tato problematika dosud není judikována. Z uvedeného důvodu žalobce, byť přesvědčen o důvodnosti své žaloby, požádal soud, aby v případě, že s argumentací žalobce nesouhlasí, podal v této věci předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie.
7. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že oprávněnost podané žaloby popírá a má za to, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, které byly aplikovány správně a s respektem k právní úpravě stanovené Dublinským nařízením.
8. Ačkoliv žalobce požaduje zrušení celého napadeného správního rozhodnutí, jeho žalobní argumentace směřuje pouze do výroku I. Ve svém rozhodnutí správní orgán popsal skutečnosti, na jejichž základě rozhodl o povinnosti úhrady nákladů spojených se zajištěním cizince za účelem

předání nebo průvozu podle § 176c ve spojení s § 123 zákona o pobytu cizinců, přičemž má za to, že na řádně zjištěný skutkový stav řádně aplikoval příslušnou právní normu, tedy v případě výroku číslo I. zákon o pobytu cizinců. Odůvodnění rozhodnutí má oporu ve shromážděném spisovém materiálu.

9. V případě žalobce bylo objektivně zjištěno, že o mezinárodní ochranu požádal před vstupem na zdejší území už v Bulharské republice a ve Spolkové republice Německo. Důvodnost jeho zajištění pro naplnění zákonných podmínek podle § 129 zákona o pobytu cizinců dokládá řádně odůvodněné rozhodnutí Policie České republiky ze dne 28. 3. 2017, č. j. KRPA-112792-13/ČJ-2017-000022. V případě žalobce správní orgán důvodně dospěl k závěru, že je zde existence vážného nebezpečí útěku a proto odkázal výslovně jak na § 129 odst. 4, tak i na článek 28 Dublinského nařízení.
10. Náklady vyčíslené ve výroku I. napadeného rozhodnutí jsou jednoznačné a prokazatelně spojené se zajištěním žalobce za účelem předání nebo průvozu podle § 176c ve spojení s § 123 zákona o pobytu cizinců. Zahrnují součet položky za stravu a položky za pobyt v zařízení pro zajištění cizinců od 29. 3. 2017 do 15. 8. 2017, po odečtení částky 400 Kč, kterou žalobce ze svých prostředků již uhradil. Pokud nebylo rozhodnutí o zajištění žalobce zrušeno a žalobce podle § 129 zákona o pobytu cizinců na základě rozhodnutí o zajištění za účelem předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropské unie skutečně pobýval v zařízení pro zajištění cizinců, pak žalovaný důvodně rozhodl o úhradě nákladů spojených se zajištěním. Vznik nákladů spojených s pobytem žalobce v zařízení pro zajištění cizinců žalovaný správní orgán dostatečně prokázal výkazem Správy uprchlických zařízení o vyúčtování nedoplatků ze dne 15. 8. 2017, který je součástí spisového materiálu.
11. Žalovaný v tomto směru poukázal na názor Nejvyššího správního soudu, vyjádřený v rozsudku ze dne 20. 10. 2009, č. j. 2As 32/2009 - 63, byť se toto rozhodnutí týkalo nákladů spojených se správním vyhoštěním. V posuzovaném případě nelze vzhledem ke spisovému materiálu zpochybnit, že pokud by žalobce setrval ve státě, kde poprvé na území Evropské unie o mezinárodní ochranu požádal, nebylo by nutné vynakládat prostředky na jeho zajištění v České republice a vést řízení za účelem jeho předání. Svévolej pohyb žalobce po území dalších států Evropské unie s postupným podáváním žádostí o mezinárodní ochranu dokládá minimálně absenci respektu k pravidlům a průběhu azylové procedury, a konkrétní projevy jednání žalobce pak svědčí o snaze označitelné jako *forum*, respektive *asylum shopping*. Protože žalovaný má za to, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně uvedl důvody výroků, podklady pro vydání rozhodnutí i úvahy, kterými se řídil při rozhodování věci, má za to, že žaloba nebyla podána důvodně.
12. Ze spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé rozhodné skutečnosti:
13. Dne 28. 3. 2017 vydala Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Odbor cizinecké policie, rozhodnutí č. j. KRPA-112792-13/ČJ-2017-000022, týkající se zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí nabylo právní moci dnem 28. 3. 2017, doba zajištění byla stanovena na třicet dnů. Dne 21. 4. 2017 byla doba zajištění prodloužena rozhodnutím o prodloužení zajištění o třicet dnů. Dne 24. 5. 2017 bylo vydáno další rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění o třicet dnů, a dalšími dvěma rozhodnutími byla doba zajištění prodloužena nejprve o sedmnáct a později o dalších třicet dnů.
14. Dne 29. 3. 2017 byl žalobce umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková, z něhož byl propuštěn dne 15. 8. 2017.
15. Dne 9. 8. 2017 obdržel správní orgán od Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra České republiky konečné vyúčtování nákladů spojených se správním vyhoštěním cizince.

16. Na základě výše uvedeného zahájil správní orgán z moci úřední řízení o úhradě nákladů spojených se zajištěním jmenovaného cizince za účelem předání nebo průvozu. V souvislosti se zajištěním žalobce vznikly České republice náklady, jejichž výše je stanovena vyhláškou Ministerstva vnitra č. 447/2005 Sb. Za období, tj. od 29. 3. 2017 do 15. 8. 2017 tak vznikly celkové náklady ve výši 33 638 Kč za stravu a pobyt cizince v zařízení pro zajištění cizinců. Z těchto nákladů žalobce uhradil částku 400 Kč, která byla uhrazena z finančních prostředků cizince, zbývá proto doplatit částka 33 238 Kč.
17. Rozhodnutím ze dne 15. 8. 2017, č. j. MV-43473-11/OAM-2017, uložil žalovaný žalobci povinnost podle § 176c odst. 1 ve spojení s § 123 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zaplatit České republice náklady spojené se zajištěním cizince za účelem předání nebo průvozu v částce 33 238 Kč do patnácti dnů ode dne nabytí právní moci. Pod bodem II rozhodnutí bylo žalobci uloženo, aby uhradil náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám a o výši paušální částky nákladů řízení.
18. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním orgánem z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem k tomu, že žalobce k výzvě soudu nepožádal o nařízení ústního jednání a žalovaný správní orgán vyjádřil svůj souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání, Městský soud v Praze postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Věc soud posoudil takto:
19. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým mu byla uložena povinnost podle § 176c odst. 1 ve spojení s § 123 odst. 3 zákona o pobytu cizinců zaplatit České republice náklady spojené se zajištěním cizince za účelem předání nebo průvozu v částce 33 238 Kč do patnácti dnů ode dne nabytí právní moci.
20. Podle § 176 odstavec 1 zákona o pobytu cizinců se při úhradě nákladů spojených se zajištěním cizince za účelem předání nebo průvozu podle mezinárodní smlouvy nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie anebo zajištěním cizince za účelem průvozu leteckou cestou (§152 a § 153) postupuje obdobně jako při úhradě nákladů spojených se zajištěním cizince za účelem správního vyhoštění.
21. Podle § 123 odstavec 3 zákona o pobytu cizinců nehradí-li náklady spojené se správním vyhoštěním osoba uvedená v odstavci 2 tohoto ustanovení, a pokud tyto náklady nebyly uhrazeny z finanční záruky složené cizincem nebo složitelem podle § 123c, je povinen tyto náklady uhradit cizinec, který má být vyhoštěn na základě rozhodnutí o správním vyhoštění.
22. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Žalobce oprávněně namítal, že žalovaný nezkoumal podmínky, za nichž může rozhodnutí napadené žalobou vůbec vydat, konkrétně, konkrétně zda vůbec disponuje pravomocí k uložení takové povinnosti. Soud přisvědčil žalobci, že správní orgán se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec nezabýval tím, že zákonná úprava § 176c zákona o pobytu cizinců zcela výslovně a jednoznačně odkazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie. Z výroku žalobou napadeného rozhodnutí ani z jeho odůvodnění nikterak nevyplývá, zda žalovaný přímo použitelný předpis Evropské unie aplikoval, o jaký předpis šlo a o jaké jeho konkrétní ustanovení je rozhodnutí opřeno. Pokud správní orgán v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání podle přímo použitelného předpisu Evropské unie (tzv. Nařízení Dublin III) uloží zajištěnému cizinci povinnost k náhradě nákladů řízení ve smyslu § 79 odst. 5 správního řádu, musí to přezkoumatelně a srozumitelně zdůvodnit.

23. Z tohoto pohledu má Městský soud v Praze za to, že uvedené povinnosti žalovaný nedostál, čímž zatížil rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, podmínkami aplikace ustanovení § 176c zákona o pobytu cizinců ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem nezabýval, proto soud shledal žalobu důvodnou a žalobou napadené rozhodnutí nezákonné.
24. Na tomto závěru nemění ničeho ani skutečnost, že žalovaný v řízení před soudem v rámci vyjádření k žalobě uvedl, že v posuzovaném případě nelze vzhledem ke spisovému materiálu zpochybnit, že pokud by žalobce setrval ve státě, kde poprvé na území Evropské unie o mezinárodní ochranu požádal, nebylo by nutné vynakládat prostředky na jeho zajištění v České republice a vést řízení za účelem jeho předání. Ani tvrzení žalovaného o tom, že svévolný pohyb žalobce po území dalších států Evropské unie s postupným podáváním žádostí o mezinárodní ochranu dokládá minimálně absenci respektu k pravidlům a průběhu azylové procedury, a konkrétní projevy jednání žalobce pak svědčí o snaze označitelné jako *forum*, respektive *asylum shopping*, nemohlo změnit nic na výše uvedených závěrech soudu, neboť tato tvrzení nejsou uvedena v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Jakkoli se žalovaný odvolací správní úřad pokusil ve vyjádření k podané žalobě vylíčit rozhodnou správní úvahu, k níž přistoupil v rámci rozhodování, soud k těmto úvahám přihlídnout již nemohl, neboť výše uvedené nedostatky odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nebylo možno zhojit v řízení před správním soudem.
25. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti napadené rozhodnutí žalovaného podle ustanovení § 78 odstavec 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (ustanovení § 78 odstavec 4 s. ř. s.). Žalovaný správní úřad je právním názorem, vysloveným Městským soudem v Praze v dalším řízení vázán (ustanovení § 78 odstavec 5 s. ř. s.). V novém rozhodnutí se žalovaný vypořádá s argumentací žalobce a v případě, že dospěje k závěru, že v posuzované věci jsou splněny všechny zákonem stanovené podmínky pro uložení povinnosti žalobci uhradit státu náklady spojené se zajištěním za účelem předání nebo průvozu, podrobně odůvodní, z jakých konkrétních skutkových a právních okolností jeho úvaha vychází.
26. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanoveními § 60 odstavec 1 s. ř. s. Ve věci úspěšnému žalobci náleží náhrada nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému správnímu orgánu. Vzhledem k tomu, že žalobci bylo usnesením Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2017, č. j. 11A 172/2017 – 35, přiznáno osvobození od placení soudních poplatků a záloh pro toto soudní řízení, a že žalobce je v řízení zastoupen neziskovou Organizací pro pomoc uprchlíkům, žádné prokazatelné náklady řízení žalobci nevznikly. Z tohoto důvodu soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. března 2018

JUDr. Hana V e b e r o v á v. r.
předsedkyně senátu